

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16CoP/30/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313202415
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8313202415.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a z členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Filákovského v právnej veci navrhovateľa Y. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V. XXX, t. č. V. XX, zastúpeného Centrom právnej pomoci, Námestie slobody 12. P.O.BOX 18, Bratislava, kancelária Humenné, Mierová 4, P.O.BOX 32 proti odporkyni J. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V. XXX, zastúpenej JUDr. Jánom Ninčákom, advokátom, Mierová 2529/87, Humenné, za účasti maloletých detí Y. K., nar. XX. XX. XXXX a P. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 25. 06. 2013, č. k. 10P 70/2013-46 spojení s opravným uznesením Okresného súdu Humenné, č. k 10P 70/2013-71 zo dňa 11. 10. 2013 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku o určení výživného na mal. Y. K., nar. XX. XX. XXXX a mal. P. K., nar. XX. XX. XXXX.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa manželstvo účastníkov Y. K. a odporkyne J. K. uzavreté dňa XX.XX.XXXX v U. rozviedol a na čas po rozvode zveril maloletého Y. K. a maloletého P. K. do osobnej starostlivosti odporkyne. Navrhovateľ zaviazal prispievať na výživu mal. Y. K. a na výživu mal. P. K. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na každého z nich mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám odporkyne od právoplatnosti rozsudku. Styk navrhovateľa s maloletými deťmi neupravil a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Náhradu súdneho poplatku Slovenskej republike nepriznal.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe výsluchu účastníkov konania mal za preukázané, že manželstvo účastníkov je vážne narušené, trvalo rozvrátené, účastníci konania nežijú v spoločnej domácnosti 3,5 roka a navrhovateľ nadviazal iný vzťah. Odporkyňa počas konania prezentovala svoj nesúhlas s rozvodom manželstva a chcela obnoviť manželské spolužitie za splnenia určitých podmienok na strane navrhovateľa. Podľa vyjadrenia správny referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Humenné je obnova manželského spolužitia účastníkov konania nereálna.

Keďže z manželstva pochádzajú maloleté deti upravil súd k maloletým deťom na čas po rozvode práva a povinnosti a konštatoval, že obaja rodičia sa dohodli na zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti

odporkyne a taktiež na neobmedzenej úprave styku. Čo sa týka výšky výživného navrhovateľ navrhol určiť výživné v minimálnom rozsahu s odôvodnením, že je nezamestnaný a poberá sociálnu dávku vo výške 118,30 Eur mesačne. Odporkyňa požadovala výživné vo výške 70 Eur mesačne na jedno dieťa. Súd určil výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima, čo od 01. 07. 2013 predstavuje sumu 27,13 Eur mesačne vzhľadom na skutočnosť, že jediným príjmom navrhovateľa je sociálna dávka.

Výrok o trovách konania odôvodnil podľa § 144 O. s. p. a súdnym poplatku zákonom č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie odporkyňa, čo do výroku týkajúceho sa určenia výšky výživného. Poukázala, že základom pre určenie výživného sú odôvodnené potreby maloletých detí a schopnosti, možnosti a majetkové pomery navrhovateľa. Mal. Y. má 14 rokov a mal. P. dovŕši v tomto roku 13 rokov. Sú už vo veku mladistvých, je im potrebné kupovať nové oblečenie, s čím vznikajú aj výdavky v súvislosti s návštevou školy, pestovaním záľub a nakupovaním pomôcok do školy. O obe maloleté deti sa stará osobne ona, a to vo forme zabezpečovania základných životných potrieb. Pokiaľ ide o schopnosti, možnosti a majetkové pomery navrhovateľa, je nevyhnutné zväžiť nielen navrhovateľove vykazované príjmy, ale aj stav, aký by mohol byť v prípade, že sa navrhovateľ vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania. Nerozhoduje skutočný zárobok navrhovateľa, ak je preukázaná jeho spôsobilosť na výhodnejšie zamestnanie a priaznivý zdravotný stav. Zastáva názor, že navrhovateľ by mal vynaložiť potrebné úsilie na to, aby si našiel zamestnanie s vyšším príjmom, pretože v jeho profesii by to nemalo byť problematické. Na pojednávaní 30. 04. 2013 uviedol, že pracuje aj na dohodu. Príjmy, ktoré pochádzajú z práce na dohodu však v prvostupňovom konaní skúmané neboli. Pri stanovení výšky výživného súd neprihliadal reálne k zárobkovým schopnostiam, možnostiam navrhovateľa a nezistil, z akého dôvodu si navrhovateľ nemôže zohnať prácu, ani si prácu nehľadá. Z dôvodu, že navrhovateľ sa žiadnym spôsobom nepodieľa na chode domácnosti a neprispieva na výživu maloletých detí, bola nútená podať aj návrh na určenie výživného už v roku 2006. Rozsudkom zo dňa 24. 11. 2005 navrhovateľa súd zaviazal prispievať na výživu maloletých detí sumou 681 Sk na každé dieťa. Túto vyživovaciu povinnosť si neplnil, striedal zamestnanie, prácu si nehľadal, aby sa vyhol plateniu výživného. 12. 03. 2010 preto podala na návrh na vykonanie exekúcie. Z potvrdenia súdneho exekútora vyplýva, že sa podarilo vymôcť výživné v sume 0 Eur. Až po podaní návrhu na rozvod manželstva navrhovateľ začal k jej rukám poukazovať výživné v mesiaci marec 2013 vo výške 50,50 Eur, v apríli 2013 vo výške 45,50 Eur, v máji 2013 vo výške 46 Eur, v mesiaci jún vo výške 46 Eur a v mesiaci júl vo výške 25 Eur. Dôvodom platenia výživného zo strany navrhovateľa bolo prebiehajúce konanie o rozvod manželstva, o úpravu práv a povinností k maloletým deťom. Navrhovateľ si zámerne prácu nehľadá, bezdôvodne je nezamestnaný, čím sa dlhodobo vzal bez dôležitejšieho dôvodu zamestnania. Súdom určená výška výživného zo strany navrhovateľa na každé dieťa je nepostačujúca. Navrhovateľ by mal vyvinúť snahu k tomu, aby svojim maloletým synom mohol poskytovať výživné zodpovedajúce ich potrebám. S poukazom na tieto skutočnosti je názoru, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a preto navrhla, aby bol navrhovateľ zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí tak, ako pôvodne navrhovala v návrhu.

K podanému odvolaniu sa vyjadril kolízny opatrovník. Poukázal, že súdom stanovené výživné v súčasnej dobe zodpovedá možnostiam a schopnostiam navrhovateľa. Jeho jediným príjmom je dávka v hmotnej núdzi vo výške 118,30 Eur mesačne. Nie je pravda, aby sa navrhovateľ dlhodobo vzdal bez dôležitého dôvodu zamestnania, je evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a je povinný úradu prekladať potvrdenie o tom, že si aktívne hľadá prácu. Preto navrhol, aby odvolací súd vo výroku o výživnom rozhodnutí potvrdil ako vecne správne.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav vecí, správne vo veci rozhodol a prijal aj správne právne závery, na zisteniach, na ktorých sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania a na ktoré v plnom rozsahu odkazuje aj odvolací súd.

Keďže odvolanie bolo podané odporkyňou, len čo do výroku určenia výživného pre maloleté deti, predmetom preskúmania odvolacieho súdu bolo iba rozhodnutie v tejto časti, teda určenia výživného na mal. Y. K., nar. XX. XX . XXXX a mal. P. K., nar. XX. XX. XXXX.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Z vykonaného dokazovania prvostupňovým súdom nepochybne vyplýva, že súd prvého stupňa určil výživné navrhovateľovi vo výške 30 % zo sumy životného minima, teda od 01. 07. 2013 sumou 27,13 Eur mesačne, a to s poukazom na skutočnosť, že jediným príjmom navrhovateľa je sociálna dávka. Tieto skutočnosti nepochybne vyplývajú z vykonaného dokazovania prvostupňovým súdom, a napokon aj z vyjadrenia kolízneho opatrovníka k podanému odvolaniu odporkyne.

Preto za situácie, ak súčasťou návrhu na rozvod manželstva bolo aj konanie spojené s úpravou práv a povinností k maloletým deťom, ktoré pochádzajú z manželstva, bolo potrebné na strane súdu upraviť práva a povinnosti k týmto maloletým deťom nielen čo sa týka ich zverenia do starostlivosti jedného z rodičov, ale aj určenia vyživovacej povinnosti. Bolo zistené, že v čase rozhodovania súdu o úprave práv a povinností k týmto deťom je u navrhovateľa jediným zdrojom príjmu dávka v hmotnej núdzi. Iné príjmové a majetkové pomery na strane navrhovateľa zistené neboli. Navrhovateľke nič nebráni v prípade, že zistí, že sa pomery u navrhovateľa zmenili, podať návrh na zmenu rozsudku, vyššieho výživného pre maloleté deti.

V tomto smere preto bolo potrebné sa spravovať ust. § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého pri určení výživného sa skúmajú majetkové a príjmové pomery, schopnosti a možnosti povinného, ale aj potreby oprávneného. Keďže z vykonaného dokazovania bolo nepochybne preukázané, že jediným príjmom navrhovateľa je sociálna dávka, bolo dôvodné rozhodnúť tak, ako to uviedol súd vo výroku tohto rozhodnutia.

Z tohto dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o určení výživného v zmysle § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. Pre rozhodnutie vo veci je dôležitý stav v čase vyhlásenia rozhodnutia. Ten nepochybne prvostupňový súd zistil a správne aj posúdil určenie výšky výživného.

O trovách odvolacieho konania účastníkov rozhodol prvostupňový súd podľa § 224 O. s. p. v spojení s ust. § 144 O. s. p. , v zmysle ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania, teda § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p., preto náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.